

Mai més!

Butlletí d'informació i comunicació de l'Amical de Mauthausen

i altres camps i de totes les víctimes del nazisme d'Espanya

Sumari

- 1· Editorial.
 - Lluita contra impunitat crims franquisme.
 - I Trobada estatal Col·lectius Memòria.
 - 2· Marxa contra impunitat i per víctimes franquisme.
 - Programes electorals i lluita contra la impunitat.
 - COL·LABORACIONS.
 - Jueus, refugiats i responsabilitat europea.
 - 3· HOMENATGES.
 - Penàguila (Alacant).
 - Lleua del Biberó.
 - 71è aniversari alliberament París.
 - 4· Brigadistes Internacionals.
 - Lanzahita (Àvila).
 - ACTIVITATS.
 - Víctimes malaguenyes Mauthausen.
 - Càntabres a Mauthausen.
 - Presentació llibre.
 - III Aula "Juan de Mairena".
 - 5· Nit dels Vidres Trencats.
 - Campanya tancar centre neonazi.
 - EXPOSICIONS i CONFERÈNCIES.
 - INFORMACIONS.
 - Llibre Montserrat Llor.
 - Assemblea general socis.
 - 6· Xarxa Mai Més.
 - Barcelona deportada.
 - Base dades deportats republicans.
 - Montserrat Roig, 25 aniversari.
 - Atacs neonazis a Bilbao.
 - Dia memòria víctimes G.C.i franquisme.
 - 7· Viatges 2016
 - RECORDEM A...
 - 8· Mots Encreuats temàtic núm. 10.
- © Amical de Mauthausen i altres camps de concentració nazis.
 Sils, 1 baixos – 08002 Barcelona
 Tel. 93 302 75 94
 e-mail: info@amical-mauthausen.org
REDACCIÓ: Rosa Toran i Josep San Martín
MAQUETACIÓ: Josep San Martín
Dipòsit legal: B-14.608-2001
S'autoritza la reproducció de fragments citant-ne la procedència.

EDITORIAL

Acabem el 2015, un any curull d'esdeveniments polítics i socials, a escala estatal i mundial. Entre ells, hi ha dos fenòmens, la revifada del combat contra la impunitat de la Dictadura franquista, i els refugiats, que ens afecten i ens preocupen especialment. Els 40 anys de la mort de Franco reforcen, per a molts, els arguments per conrear l'oblit i divulgar missatges cara a enterrar el passat, però per als centenars de

milers de víctimes, el pas del temps afegeix al seu patiment, al dels familiars i amics, la humiliació de veure els llargs efectes de la Dictadura i la impunitat dels seus crims. I pel que fa als milers i milers de refugiats que cerquen protecció i solidaritat, davant persecucions, guerra i fam, no haguéssim pogut imaginar la insensibilitat dels governants europeus, que tant ens recorda les actituds ignominioses mantingudes als anys 30 del segle passat. A ambdós temes, dediquem sengles pàgines en aquest darrer butlletí de l'any, amb l'objectiu de contribuir a desvetllar consciències, a través del coneixement i la reflexió.

LA LLUITA CONTRA LA IMPUNITAT DELS CRIMS DEL FRANQUISME

I Trobada Estatal de Col·lectius de Memòria Històrica i de víctimes del franquisme

L'Amical de Mauthausen ha participat en aquest fòrum celebrat el 17 d'octubre a Madrid, al costat de 68 associacions, amb l'objectiu de preparar una proposta política i jurídica per promoure que la propera legislatura suposi el final definitiu de la impunitat dels crims del franquisme. A partir dels debats es va aprovar una Carta, de la qual resumim els trets més significatius:

"(...) Els crims del franquisme encara perduren a Espanya, amb milers de desapareguts en fosses comunes clandestines. Centenars de milers de persones foren assassinades, deportades, exiliades, detingudes i afusellades amb judicis de farsa; milers de nens foren robats (...).

• Exigim a les institucions de l'Estat la condemna del franquisme com a règim criminal en els termes declarats per l'ONU, i el reconeixement de la legalitat democràtica de la II República Espanyola.

• Demanem el ple reconeixement jurídic de totes les víctimes del franquisme i el nazisme, així como de totes aquelles persones que defensaren la legalitat republicana i lluitaren contra els feixismes, atorgant-los un tractament similar i reconeixent-los els mateixos drets que els reconeguts a d'altres col·lectius (...)"

Alhora, s'exigí que les recomanacions incloses en els informes presentats pels relators en el Consell de Drets Humans de Nacions Unides, el setembre de 2014, siguin complertes per l'Estat espanyol.

Finalment la Carta conclouia: "Considerem que les propostes recollides a la Carta, així como les reivindicacions dels diferents

col·lectius de víctimes, han de plasmar-se durant el proper període en la legislació necessària per al reconeixement de la nostra memòria democràtica i antifeixista, i per acabar definitivament amb la impunitat del franquisme i amb la situació de flagrant injustícia que han hagut de suportar durant dècades centenars de milers de persones. Estem convençuts que sense Justícia no hi ha democràcia, i que sense memòria no hi ha canvi possible. Com va escriure José Saramago: “*Som la memòria que tenim i la respon-*

sabilitat que assumim. Sense memòria no existim i sense responsabilitat potser no mereixem existir.”

Aquesta Carta va ser presentada als diversos partits polítics per a ser inclosa en els seus programes electorals, a més de demanar no votar a aquells que no l'assumeixin

en el seu programa polític.

Un altre dels acords fou la celebració d'una gran marxa a Madrid per tal de fer visible la lluita del moviment memorialista i de fer de les reivindicacions i exigències objecte de debat públic cara als propers comicis electorals

Marxa contra la impunitat i per les víctimes del franquisme

Realitzada el 22 de novembre a Madrid, les associacions partiren del palau de Cibeles per arribar al Congrés de Diputats. Abans de la marxa, els portantveus foren rebuts per membres de l'ajuntament de Madrid, fet insòlit, ja que aquesta institució mai havia rebut a col·lectius memorialistes i de víctimes del franquisme. Davant del Congrés es llegí un comunicat en les 4 llengües de l'estat i es presentà la carta de reivindicacions al diputat d'IU, Cayo Lara. Es calcula el nombre de parti-

cipants al voltant dels 5.000, nombre inferior al desitjat, possiblement degut a la conjuntura especial pels atemptats de París i la imminència de les eleccions generals.

El mateix dia se celebraren altres concentracions en diferents ciutats, com Sevilla o Pozos de Caudé (Terol).

Programes electorals i lluita contra la impunitat

També des de Catalunya s'han endegat iniciatives de les associacions per aconseguir posicionaments de les formacions polítiques:

A la Sala de premsa de CCOO, el dia 21 de setembre, tingué lloc una taula rodona, moderada per Rosa Toran, amb representants dels partits que concorrien a les eleccions autonòmiques del 27 de setembre. L'objectiu era conèixer de primera mà la seva posició entorn al tema de les polítiques públiques de memòria i, en concret, del Memo-

rial Democràtic.

El dia 9 de desembre a la Universitat de Barcelona, organitzat per EUROM (Observatori Europeu de Memòries) i la Fundació Cipriano Garcia, amb l'adhesió d'altres organitzacions, entre elles l'Amical, va tenir lloc el debat “Transmissió i coneixement del passat” amb les diferents candidatures que concorrien a les eleccions generals del 20 de desembre, amb l'objectiu de copsar les seves posicions davant les polítiques de memòria. Sense l'assistència de Ciutadans i del Partit Popular, el debat esdevingué molt viu i posà de manifest les diferències entre les diverses formacions.

COL·LABORACIONS

Jueus, refugiats i la responsabilitat europea

Josep Escoda

Quan es tracta d'explicar un fet dramàtic en el qual com a europeus ens hauríem de sentir implicats, no podem evitar un sentiment de fatiga barrejat amb el d'indignació, de repetició inútil. Al llarg del temps, la història ens retorna amb acuitat les nostres culpes antigues i recents i altra vegada els poders públics ens tornen a dir que fan tot el que poden per arreglar-ho, deixen passar el temps, fan promeses i, alhora, parlen de desacords que impedeixen una acció comuna, fins que el problema s'enterra o es deixa podrir, i és substituït a la primera plana dels mitjans d'informació per altres notícies.

És la repetició d'un fet que acusa la consciència europea, especialment la dels seus dirigents, per culpes, negligències, incomprendiments... D'exemples il·lustratius en podríem trobar molts. Només per referir-me a la història recent: pensem en les promeses de desenvolupament general que ens van fer quan va caure el Mur de Berlín; es van enfonsar els règims

comunistes i ens van dir que els recursos que havien estat dedicats a defensar la pau —com si només fossin els comunistes els agressors—, a partir d'aleshores, anirien destinats al servei del progrés general i de l'educació. Pensem també en la crisi que ens ofega actualment: incapaços d'assumir-ne les culpes, es van filtrar acusacions que havíem viscut per damunt de les nostres possibilitats, que la crisi havia estat inesperada, que ningú no en tenia la culpa... Recordem també les guerres del Golf —amb la ignominiosa fotografia dels 4 genets de l'Apocalipsi a les Açores—, imprescindibles per salvar el món lliure.

Podríem seguir, però, amb aquestes línies em voldria referir concretament a un altre cas important, aquest de plena actualitat i que ens torna a afectar a tots: el dels refugiats que ens demanen acollida a Europa. I és que aquesta nova crisi humanitària ha coincidit en el temps amb el record d'un altre episodi sagnant d'hipocresia dels dirigents, que hi manté molts paral·lelismes i que ens hauria d'ajudar a extreure lliçons per encarar aquest nou repte: el tracte que els jueus van rebre a l'Alemanya nacionalsocialista. Si volem entendre el que va representar aquell episodi vergonyant i dolorós, hem de ser

conscients, en primer lloc, que l'antisemitisme és una planta autòctona europea, mantinguda viva i esperonada per les esglésies cristianes, i emprada, quan els ha convingut, pels poders públics. Arreu hi ha hagut menyspreu, marginació, expulsions, massacres... contra una població que no va voler convertir-se al cristianisme i va restar fidel a les seves pròpies conviccions. Ara bé, si bé és cert que l'antisemitisme ha impregnat des de sempre i a fons la sensibilitat dels ciutadans del vell continent, també ho és que el règim nacionalsocialista va dur els atacs a la vida jueva a un nivell desconegut. Les agressions nazis als jueus van pujar de grau després de la incorporació d'Àustria, amb la intenció de fer-los emigrar per pròpia voluntat, després de fer-los la vida tan difícil com van poder, amb prohibicions, privacions, insults i agressions. Aquests maltractes van crear incomoditat en les consciències europees i en els seus dirigents, perquè malgrat el pòsit antisemita, costava acceptar que dins Europa es produïssin aquelles atrocitats. Finalment, els governs es van veure obligats a fer alguna cosa i el president Roosevelt va convocar una reunió a Evian, a França, per tractar del tema. El cinisme, però, ja va presidir la reunió des del primer moment quan en la convocatòria es deia que cap país no estaria obligat a acceptar més jueus dels que les seves lleis preveïen. Es van sentir coses infames: el representant d'Austràlia es va atrevir a dir que els seu país no podia acceptar jueus, perquè els calia protegir la raça australiana. Així, la reunió va acabar sense cap resultat i enmig de la riota dels nazis que van poder proclamar: "Ningú no els vol", els jueus es van quedar sense on anar i sense defensa. El que ve a continuació és ben sabut: pocs mesos després de la Conferència es produí la més gran agressió a la comunitat jueva feta fins aleshores: *la Nit dels Vidres Trencats*, el novembre del 1938. A Alemanya, la vida dels jueus era impossible; més tard, vindria la guerra, els trens, la deportació als guetos i l'extermini.

En la insensibilitat dels governs i també de bona part de l'opinió pública, què s'hi coïa? L'antisionisme històric que habita Europa? El desig de no molestar massa Alemanya amb l'esperança que s'acabés girant contra la Unió Soviètica i ambdós estats es destrossessin entre ells? La idea que els jueus s'ho havien buscat per no haver-se convertit al cristianisme quan calia? La convicció que si els acollien seria mà d'obra que competiria amb la nacional pels llocs de treball i això en una època de crisi aguda? O bé que els pressupostos es veurien agreujats per la necessitat d'arbitrar partides per ajudar-los com a refugiats? La voluntat de preservar algun llegat històric

nacional que es veuria amenaçat si hi havia massa jueus, com va dir el representant australià?... No en sabriem dir una única causa, però el cert és que cap acció col·lectiva digna, cap acció generosa, que sabés passar per damunt de les mesquineses personals, ideològiques i religioses, es va posar en marxa. Ara, això sí, un cop acabat tot, se'n van sentir responsables – no culpables – i, per compensar els jueus supervivents van ajudar a fer que trobessin una terra on viure, perquè se la mereixien i hi tenien dret. També, però, això ho van fer de tal manera que van crear un nou problema, aquest cop a Palestina, que encara enverina la pau del món.

L'episodi històric que acabem de descriure és un excel·lent exemple de responsabilitats històriques i humanes mal assumides per part dels dirigents i també de bona part de les poblacions. Ara ens trobem amb un nou repte com a societat: amb l'allau de refugiats que fugen de la guerra de Síria i que s'afegeix al d'immigrants econòmics que marxen d'Àfrica o del Proper Orient, per venir a instal·lar-se a Europa en cerca de millors oportunitats, o simplement d'oportunitats. No és un fenomen nou, ja fa molts anys que es dona a Europa. És un problema mal acceptat, mal administrat i mal interpretat. Es fa córrer la idea que són uns intrusos que perjudiquen la cultura de l'home blanc, perquè, en general, pertanyen a la religió musulmana, tenen una altra cultura, vesteixen diferent, parlen llengües diferents... En lloc de canalitzar aquestes diferències fins a convertir-les en un enriquiment mutu i fer-nos sentir satisfets d'haver ajudat algú que ho necessita, des de diverses instàncies, s'alimenta la idea que ens volen prendre el que ens ha costat de tenir, que embastardeixen la raça, embruten la idea de nació que tenim, blanca, cristiana, educada... El flux migratori actual és fort i difícil d'administrar, és cert. No obstant això, aquí, com en el cas dels jueus, hi ha responsabilitats històriques. Cert que hi ha hagut governants en aquells països d'origen que han estat uns malversadors, dictadors i corruptes, però es pot oblidar la història colonial d'Europa? De les agressions passades, en neix el problema actual. Haurem d'esperar una tragèdia semblant a la que van viure els jueus perquè les bones consciències que ens manen tinguin la pensada de fer alguna cosa útil i humana amb aquests dissortats?... Ho desconec, però una cosa és certa: la responsabilitat no és mai assumida, les persones afectades que necessiten ajut immediat queden a l'espera i desemparats, i mentrestant ningú ataca les arrels del problema, no fos cas que es fes massa evident la responsabilitat dels estats occidentals en la seva gènesi.

HOMENATGES

Penàguila (Alacant)

El 25 de juliol, Penàguila reté homenatge a dos fills del poble morts a Guisen, Joan Miquel Llorens Ortiz i Manuel Mullor Català, familiar d'una sòcia i col·laboradora, Quima Romagosa. L'acte fou una iniciativa de l'ajuntament, a partir de la proposta del regidor de Compromís, i consistí en la inauguració d'una placa al parc Enric Valor, i una conferència del professor i cronista de la vila Marc Baldó; amb el doble objectiu que les generacions que gaudeixen de democràcia honorin i recuperin la memòria dels qui van defensar l'estat democràtic legítim i de retornar la consideració a les famílies dels afectats com a part de la memòria personal i familiar, expressió de plena ciutadania democràtica.

Lleva del Biberó

També el 25 de juliol, a la cota 705 de la Serra de Pàndols, se celebrà l'acte anual d'homenatge, amb les intervencions d'autoritats locals i de la Genera-

litat. Hi assistiren Ferran Palau, Isidoro Teruel, Llibert Villar i Joan Molet en nom de l'Amical. Molet fou l'encarregat d'acompanyar Pere Godell, president de l'associació Lleva del biberó, en l'ofrena floral al monument.

71è aniversari alliberament París

El 25 agost, Joan Molet assistí als diversos actes celebrats a París. Intervingué al matí, al cementiri de Pantin, en l'acte, organitzat

per AA-GEF-FFI, d'homenatge als espanyols que van participar en la defensa de la capital, en especial a Conrad Miret Musté i a José Barón Carreño, primer i darrer cap de la MOI. A la tarda, a l'ajuntament, es va realitzar l'acte oficial.

Brigadistes Internacionals

El dia 24 d'octubre assistirem a l'homenatge anual als brigadistes davant el monument de Barcelona. Als parlaments i audició musical seguí una nodrida ofrena floral per part de les associacions assistents. En representació de l'Amical assistiren a l'acte Concha Díaz i Rosa Toran.

Agapito

Monòlit en memòria d'Agapito i Crescencio Cuesta a Lanzahíta (Àvila)

El dia 10 d'octubre de 2015, al Parc públic de l'Ermita de Lanzahíta, i organitzat per l'ajuntament de la localitat i l'Amical de Mauthausen, es féu un sentit homenatge en record dels germans Agapito i Crescencio Cuesta Sánchez, nascuts en aquell municipi, deportats a Mauthausen i Gusen, i assassinats a la càmera de gas del castell de Hartheim, als 32 anys i 27 anys, respectivament. L'acte institucional fou presentat per Pedro Sierra, alcalde del municipi, i consistí en la inauguració d'un monòlit de pedra amb una placa de ceràmica

Crescencio

commemorativa. Intervingueren Concha Díaz, delegada de l'Amical a Madrid; Alegria Cuesta, filla d'Agapito i Blanca María López Cuesta, neboda d'Agapito i Crescencio. Durant el descobriment del monòlit i les ofrenes florals de l'Amical, dels familiars, de l'alcalde i de la resta de ciutadans assistents, un tercet format per dos violins i una guitarra interpretaren les peces musicals "el Canon de Pachelbel", "els Soldats del Pantà" i "J'attendrai".

ACTIVITATS

Víctimes malaguenyes de Mauthausen

El 23 d'octubre se celebrà aquest homenatge a la cripta de l'IES Vicente Espinal "Gaona", amb la projecció del documental "Memoria de las cenizas". L'acte, organitzat per l'Ateneo Libertario "El Acebuche", comptà amb la col·laboració i intervenció d'Àngel del Río.

III Aula "Juan de Mairena"

Aquest fòrum acollí les jornades "Machado, el exilio español", organitzades per l'Ajuntament de Segovia a la Real Academia de Historia y arte de San Quirce, en les quals intervingué Concha Díaz amb la conferència "Españoles en Mauthausen".

Càntabres a Mauthausen

El passat 27 d'agost, al penal de El Dueso es va projectar el documental "Cántabros en Mauthausen" per als interns, amb la presència del seu realitzador, Vicente Vega, i de Marisol González, de l'AGE, familiar de deportat i sòcia de l'Amical. Fou una experiència molt positiva, per l'interès que manifestaren els interns en el col·loqui, que també entrevistaren Vega i González en el seu programa de ràdio "En cadena dos".

Presentació del llibre:

Auschwitz-Birkenau. La pradera dels bedolls

Rosa Toran va participar, junt a Vicenç Villatoro, Àngel Levi, Anna Sanchis (editora) i el president de les comunitats Jueves de Barcelona, en la presentació d'aquest poemari (en versió bilingüe, *Auschwitz-Birkenau. La pradera de los abedules*) de l'escriptora Anna Rossell, que es féu al claustre de l'església de Sant Agustí vell, el 17 de novembre.

Nit dels Vidres Trencats

El dia 9 de novembre, a l'auditori de la delegació del Parlament europeu a Barcelona, vàrem recordar els fets ignominiosos i criminals desencadenats contra les comunitats jueves al Reich, en la mateixa data de 1938, emfasitzant l'abandó insensat i la insensibilitat dels països occidentals, tal com es féu palès en la Conferència d'Evian, celebrada pocs mesos abans, i en el tràgic periple del vaixell Sant Lluís, condemnat a navegar sense destí per l'Atlàntic. L'acte, moderat per Enric Garriga, comptà amb la intervenció de Rosa

Toran, que féu una aproximació històrica dels fets, de Jaume Vilaseca d'Unitat contra el Feixisme, de Toni Borrell, de "Stop mare mortum", de Beatriu Guarro, de SOS Racisme i d'una refugiada siriana. Tots ells units amb l'objectiu de denunciar la posició dels països europeus davant l'allau de refugiats que fugen de la guerra i de la fam, i d'alertar del creixent racisme instal·lat en una Europa en crisi i de la necessitat de barrar el pas a grups i partits de l'extrema dreta.

L'acte clogué amb la lectura del manifest per alumnes de l'escola St. Peter's de Barcelona i amb una encesa d'espelmes al carrer.

Campanya per tancar el centre neonazi “Europa”

Sota el lema “Ni antisemitisme ni islamofòbia: tanquem el centre neonazi Europa” tingué lloc una concentració el dia 14 de novembre a Gràcia, organitzada per Unitat contra el Feixisme, per protestar contra el nou acte feixista a la llibreria Europa, consistent en un conferència de José Antonio López Larrea, de llarg historial feixista, implicat en diversos atemptats i protagonista en actes islamofòbics i antisemites a València. Hem sumat, al costat de centenars d'associacions, la nostra adhesió a l'acte i al manifest en el qual es demana el combat contra la impunitat de l'extrema dreta i la reacció de la societat civil i les autoritats per rebatre els tres grans prejudicis presents a la societat: l'antijudaisme, l'antiislamisme i l'antigitanisme.

EXPOSICIONS I CONFERÈNCIES

Resistents i deportades

Sant Boi de Llobregat. Can Massalera, del 5 al 29 de setembre. Pronunciaren conferències Enric Garriga, Joan Calvo i Rosa Toran.

Ripollet. Biblioteca Municipal i Vestíbul Sala Auditori, del 16 de novembre al 20 de desembre.

Mauthausen, l'univers de l'horror

Banyoles. Museu Arqueològic Comarcal, del 19 de setembre al 8 de novembre. El 15 d'octubre, conferència de Rosa Toran “70 d'anys de l'alliberament dels camps nazis: els deportats republicans”.

Santa Maria de Palautordera. La Quadra, Sala Cultural, del 18 al 30 de novembre. Conferència de Rosa Toran, el 20 de novembre, sobre el 70è aniversari de l'alliberament.

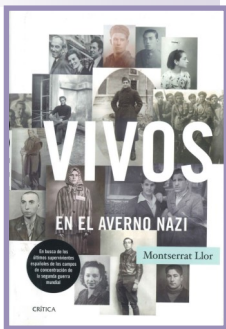
INFORMACIONS

“Vivos en el averno nazi” de Montserrat Llor

Juan M. Calvo

Revisant diferents llibres per a un dels projectes de l'Amical, consulto novament el que va publicar Montserrat Llor, a principis de 2014, sota el títol «*Vivos en el averno nazi*» (Crítica) en el qual va donar veu a una vintena de supervivents de diferents camps nazis. La major part d'ells republicans espanyols deportats que van accedir a donar sincer testimoni dels records d'aquella traumàtica experiència que els ha acompanyat durant tota la seva vida.

El llibre va néixer a partir de la pròpia història familiar, la de l'avi del seu marit que va morir a Gusen i d'un viatge al camp de Mauthausen, el maig de 2011, formant part de l'expedició anual de l'Amical per participar en els actes

d'homenatge de l'alliberament. Durant aquells dies de contacte amb els deportats que ens van acompanyar transitant per aquells espais, amb els records que emanaven de forma natural i espontània en recórrer els murs i visitar els recintes del camp, Montserrat va anar perfilant la idea del llibre que durant els dos anys següents va concretar amb esforç i tenacitat, comptant amb la impagable col·laboració i complicitat dels entrevistats.

Una obra que, passats aquests dos anys des de la seva publicació, segueix estant vigent, manté intacta la seva frescor, reafirma la finalitat buscada per l'autora i, sobretot ara, resulta necessària i imprescindible en comprovar que, des que la Montserrat va publicar el llibre, alguns dels protagonistes han mort –Edmon Gimeno, Jesús Tello, Segundo Espallargas, Marcelino Bilbao,...– la qual cosa li dona un valor molt important en haver donat a conèixer les semblances personals d'aquests deportats, les paraules dels quals, salvaguardades per a la posteritat, són una veritable lliçó de vida, de lluita i de sacrifici. Un llegat ètic de valor incalculable que ens pertany, ara sí, a tots nosaltres.

Assemblea general de socis

El 25 d'octubre es va celebrar l'assemblea general de socis al Vinseum de Vilafranca del Penedès, “ciutat catalana de la cultura del 2015”. L'acte fou precedit d'un homenatge als deportats de la comarca davant el monument erigit a la Plaça de la Pau.

A més d'informar dels eixos principals de l'actuació de l'Amical en el darrer any, es va donar una càlida benvinguda a Valérie Claverie, que és la nostra representant al Comitè Internacional de

Sachsenhausen i que assistia per primera vegada a una assemblea. Un dels acords presos i aprovats per unanimitat fou l'augment de quota a 50€

anuals, increment justificat per les dificultats econòmiques, sense que això signifiqui que cap soci o sòcia quedarà exclòs per raons econòmiques, tal com ha estat sempre el nostre criteri. Sense que hagués altres candidatures, la junta quedà renovada per al proper any.

Volem agrair el suport rebut per part de l'ajuntament vilafranquí i la seva invitació a la XVI Fira de la Solidaritat, que se celebrà el dia anterior, en la qual participàrem amb una exposició de les nostres publicacions en un estand.

Xarxa Mai Més

Una dotzena d'ajuntaments de Catalunya, Vilafranca del Penedès, Vilanova i la Geltrú, Gavà, Sant Boi, Santa Coloma de Gramenet, Torredembarra, Manresa, Sant Celoni, Granollers, Palamós, Ripollet i Barcelona, es van reunir, el dia abans, a la mateixa Vilafranca, per a debatre i coordinar la seva participació i vinculació amb la Xarxa de Memòria i Prevenció del Feixisme. Al llarg de la reunió es va posar de manifest la importància de treballar pels valors de la democràcia, la solidaritat i la pau, i la necessitat de que els joves

coneguin la història recent del país, especialment pel que fa a l'episodi emblemàtic de l'exili i la deportació als camps nazis. També es va alertar de l'actual perill de l'extrema dreta a Europa i el paral·lelisme de la crisi dels refugiats amb el massiu exili república de l'any 39. Des de l'Amical es va remarcar la imprescindible implicació del món local en la tasca de memòria i prevenció, amb els treballs de recerca, les històries de cada municipi i la divulgació per mitjà de monuments i commemoracions.

Per últim, es va acordar que Santa Coloma de Gramenet fos la seu de la propera trobada, ciutat que assumí la coordinació inicial del grup de treball.

La Barcelona deportada al MUHBA

El passat 10 de desembre, organitzat pel Museu d'Història de Barcelona (MUHBA) en col·laboració amb la nostra associació, es va celebrar un seminari sota el títol *"La Barcelona deportada. 70 anys de l'alliberament dels camps nazis"* que va comptar amb una important participació de diferents membres de la Junta de l'Amical. En Juan M. Calvo va impartir una conferència on va donar a

conèixer l'alt nombre de deportats republicans vinculats amb la ciutat: més de mil persones, nascuts o residents, figuren a un llistat que incorpora nous noms a mida que avança la investigació. Posteriorment es va establir un col·loqui, moderat per Joan Roca, director del Museu, al qual es van incorporar la Rosa Toran i el Ferran Palau. Com a cloenda es va visualitzar la videoinstal·lació "Barcelona deportada", que es podrà veure fins el 3 de febrer a la Capella Santa Àgata.

Base de dades personals dels deportats republicans

El dia 21 a la Conselleria de Governació i Relacions Institucionals, amb la participació de la seva titular, Meritxell Borràs, el rector de la UPF, Jaume Casals, i el president de l'Amical, Enric Garriga, amb la presència del Di-

rector General de Relacions Institucionals, Miquel Puig, i del director del Memorial Democràtic, Jordi Palou, s'ha signat un conveni que passa la titularitat del fitxer de dades al Memorial Democràtic.

Atacs neonazis a Bilbao

El 29 d'agost un grup de joves neonazis colpejaren a un jove i li marcaren amb una fulla d'afaitar el braç amb la creu gammada i un 88. Aquest atac no ha estat l'únic, ja que el mes de juliol va ser víctima d'un atac un activista d'esquerres; un centre juvenil de Deusto va patir destrosses amb pintades d'esvàstiques i del núm. 88 i es van veure pancartes i banderes penjades a diversos indrets amb consignes d'odi. Sembla que aquests grups estan relacionats amb Alba Daurada de Grècia.

Montserrat Roig en el 25 aniversari de la seva mort

L'any vinent es compliran els 25 anys de la pèrdua de Montserrat Roig, una dona que sumà a la seva intensa labor en els camps de la literatura i el periodisme, un ferm compromís en la defensa de la memòria dels deportats. Nosaltres col·laborarem en tots els actes que es facin per recordar-la i hi posem també el nostre gra de sorra amb dues iniciatives: la convocatòria del I Premi Montserrat Roig adreçat a estudiants (vegeu les bases a: www.amical-mauthausen.org); i també dedicarem el viatge a Mauthausen del maig de 2016 a la seva memòria i trajectòria.

Institució del 15 d'octubre: Dia nacional en memòria de les víctimes de la Guerra Civil i les víctimes de la repressió de la Dictadura franquista

Amb motiu d'aquest acord del govern de la Generalitat, l'Amical ha fet el següent comunicat:

L'Amical de Mauthausen i altres camps celebra aquest iniciativa rellevant per a la memòria de totes les víctimes, tant les víctimes individuals, col·lectives i institucionals que vivien a Catalunya com les víctimes d'arreu que van patir individualment i col·lectivament en el seu pas per Catalunya (desplaçats interns procedents d'altres indrets d'Espanya acollits a Catalunya, briga-

distes internacionals, exiliats de diverses procedències, immigrants, etc.).

A més del gran valor simbòlic d'aquesta proclamació, recordem que encara hi ha pendent de realitzar accions més efectives en aquesta direcció, com ara l'anul·lació dels consells de guerra i, de forma emblemàtica, el del president Companys.

Desitgem que aquesta proclamació sigui paral·lela a un treball coordinat amb les associacions memorialístiques, per tal d'endegar una política pública de memòria eficaç i al·lisonadora.

Lluís Companys

Viatges a Mauthausen i a Buchenwald 2016

Cara a la participació en els viatges del proper 2016, podeu consultar la informació a l'apartat de viatges de la nostra pàgina web. En cas de no poder fer-ho d'aquesta manera, telefonau a l'associació 933027594.

Buchenwald

Mauthausen

RECORDEM A ...

Enric Candado Solà, soci 1066, morí el 5 de setembre.

Enric Casañas Piera traspassà el 5 de desembre. Soci 433, va ser enrolat a la TODT des de 1942 a 1944.

Domingo Félez Burriel, deportat a Mauthausen, morí el mes d'abril.

Fèlix Roldán Ruiz, soci 392, morí el 26 de novembre. Era fill del deportat mort a Gusen, José Roldán García.

Gianfranco Maris

Morí a Milà el passat mes d'agost, als 84 anys. Comandant de la Brigada Garibaldi, va ser deportat a Mauthausen i a Gusen, el juliol de 1944. Exparlamentari del PCI, era un símbol de la Resistència i president de les associacions italianes dels antics deportats polítics als camps nazis.

Floréal Barrier, deportat a Buchenwald, va morir el 25 d'octubre. Era tresorer del Comitè internacional de Buchenwald-Dora i president del Consell d'antics detinguts a la Fundació dels Memorials de Buchenwald-Dora.

Antonio González Merino, soci núm. 932, morí a Sant Joan Despí, el 23 de setembre. El seu pare fou assassinat a Gusen.

González, fins sempre amic meu

52 anys d'amistat és gairebé una vida sencera. Només vull dir-te que sempre vaig trobar en tu a l'home íntegre en les seves conviccions i que sempre ho vas donar tot sense demanar res a canvi, avui dia és un exemple que pocs practiquen.

Als sis anys fou la darrera vegada que vas veure el teu pare el qual fou assassinat pels nazis a la càmera de gas de Gusen. Des de Montilla vas emigrar a Catalunya on vas militar al PSUC. El 1962 fores acomiadat per la vaga de Siemens, el 1965 formares part de la fundació de CC.OO. del Baix Llobregat i per això la dictadura franquista et va empresonar durant tres mesos, també vas col·laborar en la constitució de l'associació de veïns de Les Planes, el 2005 fores un dels fundadors de l'AMHDBLL i, ironia de la vida, quan el 10 d'octubre pensàvem fer-te un homenatge ens vas deixar el 23 de setembre de 2015 als 83 anys.

Por part meua he de dir públicament que l'únic homenatge que t'han fet ha estat per part de l'ajuntament de Sant Joan Despí amb la medalla de plata de la ciutat i que els que tu consideraves que eren els teus han mirat cap a un altre costat, ja que no se n'han recordat de tu ni han tingut en compte la teua aportació en la defensa dels treballadors i tota una vida marcada de records i sofriments. Però l'AMHDBLL sí que ho va fer publicant la teua biografia en el llibre "Peatones de la historia del Baix Llobregat".

Descansa en pau, bon amic Antonio González Merino, mentre jo visqui tu i la teua família formareu part dels meus records.

Paco Ruiz Acevedo

MOTS ENCREUATS TEMÀTIC Núm. 10 (David Domènech)

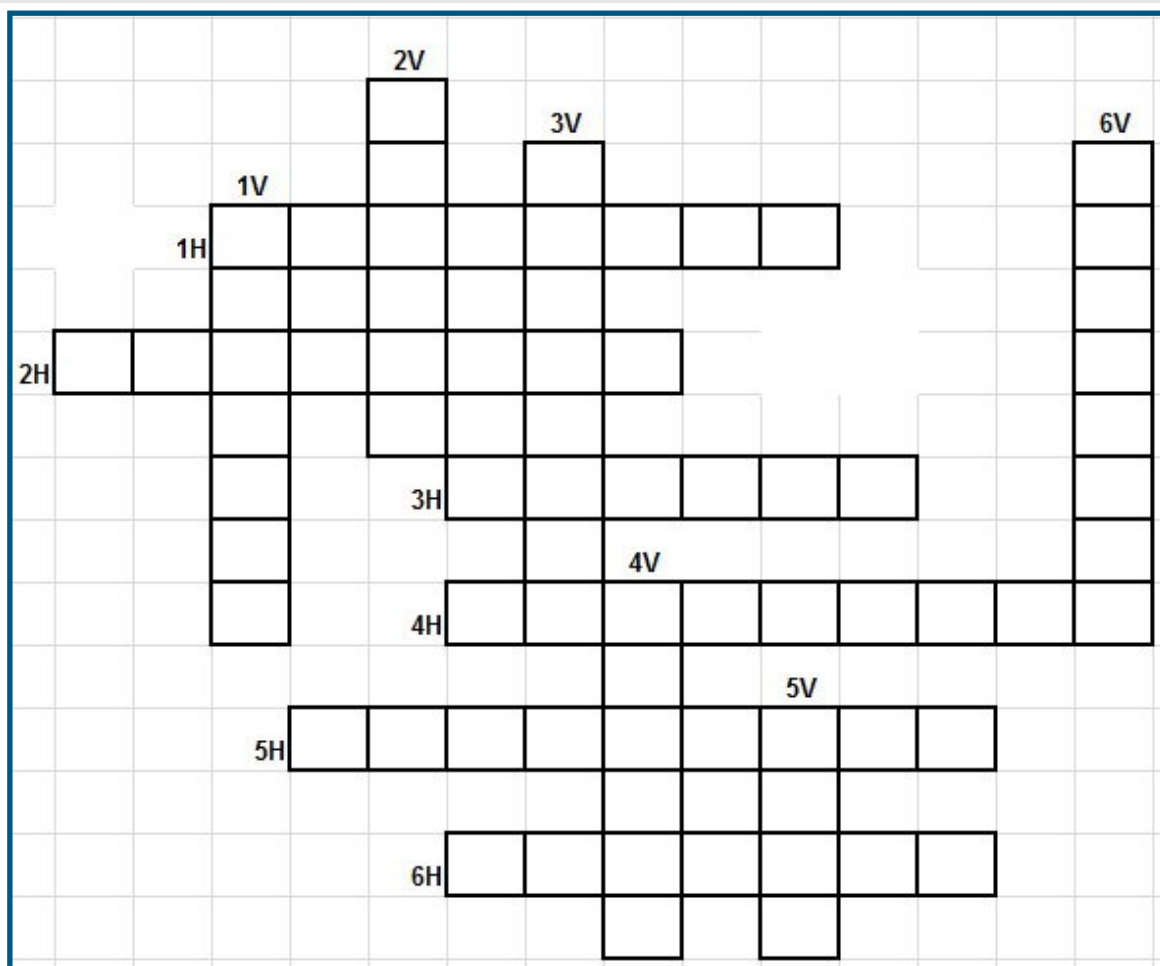
Especial 70 aniversari Hiroshima i Nagasaki

Horitzontals

- 1- Dos palabras. Nombre dado al avión que lanzó la bomba atómica sobre Hiroshima.
- 2- Dos palabras. Nombre dado al avión que lanzó la bomba atómica sobre Nagasaki.
- 3- Dos palabras. Nombre de la bomba atómica lanzada sobre Nagasaki.
- 4- Nombre dado a los supervivientes de las bombas nucleares de Japón.
- 5- Dos palabras. Nombre de la bomba atómica lanzada sobre Hiroshima.
- 6- De nombre Ian, novelista creador del Agente 007, fue asistente en los Servicios secretos británicos durante la II Guerra Mundial

Verticals

- 1- Persona sin libertad que vive como si fuera propietario de una persona, como los republicanos en los campos.
- 2- Apellido de Paul Ludwig, hasta su muerte fue el arquitecto preferido de Hitler, le sucedió A. Speer.
- 3- Ciudad japonesa donde fue lanzada la segunda bomba atómica.
- 4- Campo de concentración muy cerca de las ciudades polacas de Lvov y Zamosc.
- 5- Apellido del fotógrafo de Mauthausen.
- 6- Ciudad japonesa donde fue lanzada la primera bomba atómica.

Solució als Mots Encreuats núm. 9

Horitzontals

- 1- Edecan 2- Kapo 3- Treblinka 4- Riga 5- Attlee 6- Goring

Verticals

- 1- Quandt 2- Rojo 3- Roble 4- Barracón 5- Keitel
6- Nording 7- Clark

**Ajuntament
de Barcelona**

**Diputació
Barcelona**

LOTRANS

**AJUNTAMENT DE
Vilanova i la Geltrú**

**Ajuntament
de Santa Coloma
de Gramenet**

Obra Social
Fundación "la Caixa"

**AJUNTAMENT
VILAFRANCA
DEL PENEDES**